

Spolek Šalamoun

IČO 63837714

se sídlem 141 00 Praha 4 – Záběhllice, U mlýna 2232/23

registrace pod sp. zn. L 6401 u Městského soudu v Praze

www.spoleksalamoun.com

ID datové schránky: g4kvibk

Městský soud v Praze

Spálená 2

112 16 Praha 2

datová schránka: **snkabbm**

Žaloba proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu s návrhem na přerušení řízení

Žalobce:

Spolek Šalamoun, IČO 63837714,

se sídlem 141 00 Praha 4 – Záběhllice, U mlýna 2232/23,

DS: g4kvibk

Žalovaný:

Úřad pro ochranu osobních údajů, se sídlem 170 00 Praha 7, Pplk. Sochora 27,

DS: qkbaa2n

Osoby zúčastněné na řízení:

anonymní úřední osoby Kanceláře prezidenta republiky,

jejichž žádné identifikační údaje nejsou v rozhodnutí uvedeny

V Praze dne 16.1.2025

Jednou.

Přílohy:

výpis ze spolkového rejstříku,

rozhodnutí žalovaného č.j. **UOOU–01701/24–4** ze dne 31.5.2024,

dopis žalobce adresovaný prezidentu republiky ze dne 23.5.2024

I.

Rozhodnutím Úřadu pro ochranu osobních údajů č.j. **UOOU-01701/24-4** ze dne 31.5.2024 byl zamítnut „rozklad“ (odvolání) Spolku Šalamoun (podaný dne 2.4.2024) proti rozhodnutí Odboru právního Kanceláře prezidenta republiky č.j. **KPR 1870/2024-1** ze dne 18.3.2024, kterým bylo rozhodnuto o částečném odmítnutí žádosti o informace ze dne 5.3.2024 podle ust. § 8a, § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. a spočívající v informaci o „jmenovitém složení“ osob v oddělení milostí Kanceláře prezidenta republiky (podílejících se na zpracování žádostí o milost, či zpracování podkladů pro rozhodnutí prezidenta republiky o udělení milosti). Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 31.5.2024 a je pravomocné.

Ke včasnosti podání žaloby Spolek Šalamoun uvádí:

Dne 31.7.2024 podal žalobce proti oběma těmto rozhodnutím žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 4, který usnesením č.j. **39 C 142/2024-18** ze dne 3.9.2024 řízení o žalobě zastavil s tím, že věc náleží do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, a poučil žalobce o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení, a to k Městskému soudu v Praze, s tím, že účinky zahájení řízení zůstanou zachovány dnem podání žaloby soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením Městského soudu v Praze č.j. **15 Co 393/2024-37** ze dne 2.1.2025, které bylo žalobci doručeno dne 8.1.2025 a téhož dne obě usnesení nabyly právní moci.

Spolek Šalamoun se žalobou domáhá, aby soud obě rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a vady řízení, a aby podle § 16 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. nařídil Kanceláři prezidenta republiky povinnost do 15 dnů od doručení rozsudku požadované informace žalobci poskytnout.

II.

Důvody nezákonnosti rozhodnutí (tj. žalobní námitky) žalobce vymezuje následovně.

Žalobce (Spolek Šalamoun) byl založen v roce 1994 jako občanské sdružení a od 1.1.2014 je spolkem, jehož účelem a předmětem činnosti (zapsaným ve spolkovém rejstříku u Městského soudu v Praze pod sp. zn. L 6401) je ochrana občanských a lidských práv. V rámci této činnosti především sleduje některé případy a věnuje se bezplatně případům osob, které požádaly spolek o radu či pomoc a u nichž je podezření, že v rámci trestního řízení bylo porušeno jejich základní právo na spravedlivý proces, a které hledají možnost nápravy.

Dne 5.3.2024 podal Spolek Šalamoun Kanceláři prezidenta republiky žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., totiž o sdělení informací ohledně:

1. počtu a jmenovitého složení osob v oddělení milostí Kanceláře prezidenta republiky,
2. případně jmen dalších osob, které se podílejí na zpracování žádostí o milost, či zpracování podkladů pro rozhodnutí prezidenta republiky o udělení milosti.

V reakci na to zaslala Kancelář prezidenta republiky dne 18.3.2024 Spolku Šalamoun sdělení následujícího obsahu:

K bodu 1 žádosti:

Oddělení milostí, které je součástí Odboru legislativního KPR, má 7 systemizovaných míst na následujících pozicích: vedoucí oddělení, právník, specialista, 2x odborný referent a 2x referent, a to s tím, že ve zbytku bodu 1 žádosti (v rozsahu slov „jmenovité složení“, za účelem ochrany osobních údajů) je vydáno samostatné rozhodnutí.

K bodu 2 žádosti:

Na procesu zpracování žádosti o milost či zpracování podkladů pro rozhodnutí prezidenta republiky o udělení milosti se dále z pozic nadřízených nad oddělením milostí podílí ředitel Odboru legislativního, kterým je JUDr. Vít Šťastný a vedoucí KPR, kterým je Ing. Milan Vašina.

Stejného dne (18.3.2024) bylo Spolku Šalamoun doručeno rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky č.j. **KPR 1870/2024–1** ze dne 18.3.2024, kterým byla žádost v rozsahu slov „jmenovité složení“ v bodě 1 žádosti podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 8a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. odmítnuta. Rozhodnutí je (sofistikovaně, leč nesprávně) odůvodněno – stručně řečeno – (údajnou) nutností ochrany osobních údajů a tím, že tyto další osoby nejsou nadány žádnou samostatnou rozhodovací pravomocí, tudíž „**nejsou**“ osobami „veřejně činnými“. Proti tomuto rozhodnutí podal Spolek Šalamoun dne 2.4.2024 rozklad (správně mělo být: odvolání– nesprávné označení podání však na věc nemá vliv).

Rozhodnutím Úřadu pro ochranu osobních údajů č.j. **UOOU–01701/24–4** ze dne 31.5.2024 (tj. s výrazným překročením patnáctidenních lhůt podle § 16 odst. 2, 3 zákona č. 106/1999 Sb.) byl rozklad zamítnut a rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky bylo potvrzeno.

Nedodržení závazných a nepřekročitelných patnáctidenních lhůt podle § 16 odst. 2, 3 zákona č. 106/1999 Sb. jistě nezpůsobuje nezákonnost či nicotnost naříkaného rozhodnutí žalovaného Úřadu, nicméně jedná se o zjevnou **nezákonnost**, která i když **zřejmě** neměla vliv na rozhodnutí, značně vypovídá o neúctě žalovaného Úřadu k právu a jeho postoji k dodržování práva a zákonů obecně, jimiž je jako orgán veřejné moci bezpodmínečně vázán.

Slovo „**zřejmě**“ v předchozí větě zmiňuje žalobce proto, neboť lze mít důvodné podezření, zda totiž nedodržení patnáctidenní lhůty pro rozhodnutí o odvolání nebylo způsobeno opatřováním si dalších podkladů žalovaným Úřadem v průběhu odvolacího řízení a sloužících k dehonestaci žalobce a k ryze účelovému, nepravdivému zdůvodnění naříkaného rozhodnutí, se kterými žalobce seznámen nebyl a nemohl se k nim vyjádřit a jakkoliv na ně reagovat před vydáním rozhodnutí (což je namítáno dále). V takovém případě by totiž nedodržení (výrazné překročení) lhůty 15 dnů pro vydání rozhodnutí o odvolání již nemuselo být (a také nebylo) tak „bezvýznamné“ (tedy bez vlivu na zákonnost rozhodnutí), jak je traktováno v soudní judikatuře (jako v případě „pouhého“ nedodržení zákonné lhůty bez dalšího).

Úřad pro ochranu osobních údajů se ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí KPR, tedy (údajnou) nutností ochrany osobních údajů a tím, že tyto další osoby nejsou nadány žádnou samostatnou rozhodovací pravomocí, i když podle Úřadu **jsou** osobami „veřejně činnými“, k čemuž zdůraznil (údajnou) nutnost ochrany těchto osob před nátlakem a ovlivňováním, k čemuž (mimo jiné) poukázal (v § 53 odůvodnění) na (údajný) případ z minulosti, kdy měl žalobce (údajně) zneužít práva na informace podle zákona č. 106/1999 Sb. se záměrem (**údajného**) nátlaku a veřejné skandalizace konkrétní fyzické osoby (pozn. žalobce: opakovaně

pravomocně odsouzené a ve výkonu trestu pro podvody, která sama aktivně a jako první veřejně dehonestovala žalobce a některé jeho členy, což však Úřad zamlčel; **k tomu viz dále**).

Dále žalovaný Úřad pro ochranu osobních údajů svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že „...se žadatelé o milost často obracejí rovněž přímo na oddělení milostí, kdy **v řadě případů jde o relativně nebezpečné osoby, které se snaží za každou cenu proces udělení milosti ovlivnit**. Uvedení jmen zaměstnanců oddělení milostí KPR ve veřejnou známost by takovým osobám napomohlo, **aby vytvářely nátlak na dotčené osoby**, a už veřejný či skrytý. Dle povinného subjektu by hrozilo neúměrné riziko dopadu na čest, důstojnost, soukromí, dobrou pověst a v krajním případě i na zdraví nebo život dotčených osob.“ (§ 48), dále pak i tím, že „**Z vyjádření dotčených osob, jež si Úřad od povinného subjektu vyžádal, lze jednoznačně dovodit, že tyto osoby se důvodně obávají o bezpečí své a svých rodinných příslušníků v případě, že by jejich identifikační údaje byly vyraženy široké veřejnosti, k čemuž by s ohledem na osobu žadatele a na jeho činnost s velkou pravděpodobností mohlo dojít**. Dotčené osoby se vyjádřily tak, že v minulosti docházelo k případům, kdy žadatelé o milost, pakliže zjistili identitu zaměstnanců oddělení milostí či zaměstnanců KPR obecně, **tyto osoby obtěžovaly**, a to nejen v místě jejich pracoviště. Upozornily, že po zveřejnění jména a příjmení je triviální dohledat další informace nejen o pracovním, ale i o soukromém a rodinném životě těchto osob, včetně místa jejich bydliště. Dotčené osoby si nepřály být jako soukromé osoby vyhledávány žadateli o milost či osobami jim blízkými, a obávaly se, že by poskytnutím jejich identifikátorů mohly být tímto způsobem zasaženy nejen ony, ale též jejich rodinní příslušníci. Vyslovily navíc obavu, aby samotný žadatel (či v budoucnu jiný potenciální žadatel o informace) po poskytnutí jejich identifikátorů tyto informace nezpřístupnil nejen na svých webových stránkách, ale též samotným žadatelům o milost, kteří jsou jeho klienty. **Dotčené osoby rovněž uvedly, že se žadatel v minulosti pokoušel prostřednictvím svých zástupců rozhodování o milostech u KPR ovlivňovat**. Rovněž popsaly některé nepříjemné události, jejichž aktéry byli žadatelé o milost, ke kterým v minulosti na půdě KPR docházelo. Dotčené osoby měly za to, že riziko, které jim v případě poskytnutí požadovaných informací hrozí, je v hrubém nepoměru s jejich pracovní náplní, kdy pouze zpracovávají informace k žádostem o milost, o kterých rozhoduje výhradně prezident republiky.“ (§ 52), dále z kontextu vytrženými a nepřesnými údaji o jiné žádosti o informace projednávané Městským soudem v Praze pod sp. zn. 14 A 1/2023 (§ 53), a dále také tím, že „Úřad se s ohledem na výše uvedené, tedy na argumentaci obsaženou již v samotném napadeném rozhodnutí, **na vyjádření dotčených osob a povinného subjektu a na osobu žadatele a soudní judikaturu v jeho věcech rovněž v případě třetího kritéria testu proporcionality ztotožnil se závěry povinného subjektu**. Na straně žadatele byl v tomto případě přítomen jednak veřejný zájem na kontrole a transparentnosti procesu vyřizování milostí KPR a prezidentem republiky a jednak jeho Listinou zaručené právo na informace. Na straně druhé byla ochrana subjektivních práv dotčených osob, konkrétně práva na ochranu osobních údajů a rodinného a soukromého života. Jak přitom již Úřad vysvětlil výše, identifikace jednotlivých pracovníků oddělení milostí KPR by ke kontrole a transparentnosti procesu vyřizování milostí KPR a prezidentem republiky přispěla pouze marginálně, přičemž žadatelovo právo na informace již bylo v tomto ohledu částečně uspokojeno identifikací ředitele odboru legislativního a vedoucího KPR. Naopak subjektivní práva dotčených osob, která podléhají ochraně i v případě osob dle ustanovení § 8a odst. 2 InfZ, by zpřístupněním požadovaných informací mohla být dotčena ve značném měřítku, **jak vyplývá z vyjádření KPR a dotčených osob**.“ (§ 54), a proto rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti (údajně) obstálo v principu proporcionality (pokud jde o kolizi práva na informace a kolizi práva na ochranu soukromí dotčených veřejně činných osob).

Žalovaný Úřad pro ochranu osobních údajů se nesprávně (až na výjimku v podobě posouzení veřejného charakteru činnosti „veřejné osoby“) ztotožnil s rozhodnutím KPR, které je (sofistikovaně, leč nesprávně) odůvodněno – stručně řečeno – (údajnou) ochranou osobních údajů a tím, že tyto další osoby nejsou nadány žádnou samostatnou rozhodovací pravomocí, tudíž nejsou osobami „veřejně činnými“, zatímco Úřad správně dospěl k závěru, že jimi jsou. **Tím však správnost jeho skutkového a právního posouzení věci končí.**

Podle ustálené soudní judikatury samotné **jméno a příjmení** fyzické osoby osobními údaji totiž nejsou ani obecně (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. **1 As 98/2008–148** ze dne 29.7.2009, uveřejněný pod č. 1944/2009 Sb. NSS), **natož v případě úředních, resp. veřejně činných osob** (politiků, umělců, novinářů, soudců, úředníků, advokátů, či čekatelů na tyto funkce,...), u kterých tímto osobním údajem není ani údaj o jejich pracovním zařazení, funkci a zaměstnavateli, tedy údaje související s jejich veřejnou (či úřední) činností (srov. zejména nálezy Ústavního soudu sp. zn. **I. ÚS 517/10** ze dne 15.11.2010, sp. zn. **IV. ÚS 23/05** ze dne 17.7.2007, a sp. zn. **I. ÚS 453/03** ze dne 11.11.2005).

Kancelář prezidenta republiky se proto zásadním způsobem mylí, pokud popírá veřejnoprávní povahu (charakter) činnosti osob, podílejících se na zpracování žádostí o milost, či na zpracování podkladů pro rozhodnutí prezidenta republiky o udělení milosti, a pokud to (ryze účelově) zdůvodnila tím, že tyto další osoby nejsou nadány žádnou samostatnou rozhodovací pravomocí. Osoby podílející se na zpracování žádostí o milost, či zpracování podkladů pro rozhodnutí prezidenta republiky o udělení milosti, totiž sice žádnou samostatnou rozhodovací pravomoc nemají, ale výstup z jejich činnosti (totiž z posouzení podkladů) je důležitým **podkladem** pro další posouzení věci (podkladů) ze strany ředitele Odboru legislativního JUDr. Víta Šťastného a vedoucího KPR Ing. Milana Vašiny, zda žádost doporučit nebo nedoporučit prezidentovi republiky ke kladnému vyřízení, tedy i pro samotné konečné rozhodnutí. V případě těchto osob, přestože nejsou nadány samostatnou rozhodovací pravomocí, ale jsou zpracovateli a jakýmsi „poradním orgánem“, je tak koncentrována obrovská moc (srovnatelná s poradním sborem, který doporučuje prezidentu republiky vhodné kandidáty na soudce Ústavního soudu, jejichž jména ani profesní minulost nijak veřejně utajovány nejsou). Není proto důvodu, proč by tento údaj – spočívající v informaci o pouhém **jmenovitém složení, bez dalších bližších údajů** (sic!) – nemohl být žadateli o informace poskytnut (o vhodnosti jeho zveřejnění, možnosti veřejné kontroly a případné veřejné kritiky nemluvě), **a to minimálně z důvodu transparentnosti této agendy.**

Ani případný požadavek na ochranu osobních údajů (vyplývající z GDPR a dalších právních předpisů) proto nemůže obstát v testu proporcionality („právo na informace vs. právo na ochranu soukromí“), protože osoby podílející se na vyřizování této agendy zde v žádném případě nevystupují jako osoby soukromé, nýbrž vykonávají veřejnou činnost, jejíž výstupy slouží jako podklad pro rozhodovací pravomoc prezidenta republiky podle článku 62 písm. g) Ústavy. Navíc samotné jméno a příjmení takových osob zásah do jejich práva na ochranu soukromí a osobních údajů nepředstavuje už vůbec.

Na podporu této argumentace lze analogicky odkázat na pravomocný rozsudek Městského soudu v Praze č.j. **10 A 20/2014–95** ze dne 19.2.2016 vydaný ve sporu Spolku Šalamoun proti Ministerstvu spravedlnosti (ohledně odmítnutí jiné žádosti o informace). V tomto rozsudku správní soud zrušil jako nezákonné rozhodnutí tehdejší ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešové a odmítl její názor, že by sdělením o profesní kariéře a dosaženém vzdělání Mgr.

Ilony Jakůbkové, referentky oddělení trestního přezkumu odboru dohledu ministerstva (zpracovávající podklady pro vyřizování podnětů ke stížnostem pro porušení zákona), došlo k zásahu do jejího soukromí, natož osobních údajů. Na straně 8 odůvodnění tohoto rozsudku Městský soud v Praze výslovně uvedl:

„Mgr. Ilona Jakůbková vykonává úřední činnost, která se významně dotýká práv odsouzených, proces posuzování podmínek stížnosti pro porušení zákona má určité prvky rozhodovacího a kontrolního procesu, přitom se na tomto procesu jako odborný referent podílí významnou měrou, jakkoli její návrhy jsou dále aprobovány podpisy nadřízených funkcionářů.“

Jestliže v daném případě soud odmítl utajování informací o dosaženém vzdělání a profesní kariéře takové **(veřejně činné)** osoby, pak za pomoci argumentu **a maiori ad minus** lze snadno dovodit, že tím méně je důvodné utajovat jen **pouhé jméno a příjmení** takové osoby.

Již prvostupňové rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky je proto prima facie nezákonné.

Žalovaný Úřad sice (správně) přisvědčil námitce žalobce v rozkladu (správně: odvolání), pokud jde o „veřejnou činnost“ osob, kterých se žádost o informace týkala, nicméně v dalším je jeho rozhodnutí (a jeho odůvodnění) založeno pouze na **neprokázaných tvrzeních a spekulacích**, pocházejících od sice „bezejmenných“ tzv. „dotčených osob“, jejichž úřední činnost je údajně (v rámci procesu zpracovávání podkladů k žádostem o milost v KPR) „nevýznamná“, ale které se však „významně“ obávají možnosti svého ovlivňování a nátlaku (což je s tvrzením o „nevýznamnosti“ této činnosti nelogicky v kontrapozici).

Veškerá tvrzení uvedená v § 48, § 52, § 53, § 54 odůvodnění rozhodnutí Úřadu a vztahující se k osobě žalobce jakožto žadatele jsou nepravdivá, nepodložená a nejsou ze spisu nijak ověřitelná, přičemž jejich cílem není nic jiného, nežli účelová dehonestace a znevěrohodnění žalobce, s cílem zdůvodnit neposkytnutí informací.

To navíc na základě nepodložených osočení od **bezejmenných** (i když úředních, resp. veřejně činných) osob, označovaných za tzv. „**dotčené osoby**“, kdy pravdivost těchto tvrzení (osobní) neměl žalobce možnost nijak verifikovat (k tomu blíže viz další žalobní námitky).

Zejména **nebylo uvedeno ani prokázáno nic bližšího** o údajných „nebezpečných osobách“ ani o jejich (údajných) „snahách řízení o žádostech o milost ovlivnit“ v § 52 odůvodnění rozhodnutí (natož snad o jejich propojení se žalobcem). Jde o pouhé nekonkrétní a nedoložené tvrzení od „bezejmenných“ leč současně „dotčených osob“ (sic!), o jejichž (ne)věrohodnosti vypovídá mimo jiné i to, že odmítají uvést svoje jméno a příjmení a nejsou uvedeny ani jako účastníci řízení v rozhodnutí (**kdy toto tvrzení nemá podklad v obsahu spisu**).

Není pravdou zpochybňování a znevěrohodňování činnosti žadatele (žalobce), natož osočení žalobce (a jeho zástupců) z údajného pokusu o ovlivňování rozhodování o milostech u KPR, uvedené a zvýrazněné (podtržením) v § 53 odůvodnění rozhodnutí Jde o pouhé nekonkrétní a ničím nedoložené, **lživé** tvrzení od „bezejmenných“ leč současně „dotčených osob“ (sic!), o jejichž (ne)věrohodnosti vypovídá mimo jiné i to, že odmítají uvést svoje jméno a příjmení (**a ani toto tvrzení nemá podklad v obsahu spisu**).

Skutečnost je přesně opačná: zástupci žalobce několikrát požádali KPR o oficiální schůzku v oficiálních prostorách KPR, kdy jakožto spolek, zabývající se od roku 1994 ochranou občanských a lidských práv a přicházející do častého styku s justicí, jejími nešvary, omyly a někdy i podvody (ano!) prezentovali svůj pohled na míru (ne)spravedlností, které se nikoliv výjimečně dějí v českém právním prostředí (ať už jde o policii, státní zastupitelství či soudy). **Nikoho v KPR však zástupci Spolku Šalamoun nikdy nijak neovlivňovali, ani se o to nikdy nepokoušeli.** Jedná se o zcela lživé, účelově vymyšlené osočení se záměrem žalobce očernit a „posvětit“ dodatečně (ex post) důvody pro odmítnutí žádosti o informace.

To za situace, kdy žalobce – jeho zástupci čelili nátlaku a vydírání ze strany vedoucích pracovníků KPR, aby vzali zpět rozklad v této věci (která je předmětem této žaloby) nebo se neuskuteční již dohodnutá další oficiální schůzka v KPR (sic!). Tato hrozba byla posléze splněna a oficiální schůzka byla ze strany KPR skutečně zrušena (sic!).

Žalobce v této souvislosti cituje z dopisu ze dne 23.5.2024, který adresoval prezidentu republiky panu Ing. Petru Pavlovi (**který je k důkazu přiložen k této žalobě**):

„(...) Obdrželi jsme pozvání na setkání s novým vedoucím Vaší kanceláře, panem Milanem Vašinou, který nás v průběhu tohoto setkání přesvědčoval, abychom upustili od vykonávání našich práv jakožto „organizace veřejné kontroly“. Vyloženě nás žádal o stažení (zpětvzetí) rozkladu proti jeho rozhodnutí o zamítnutí naší žádosti o poskytnutí informace, kdo (jmenovitě) je nyní odpovědný za rozhodování ve věcech milostí, tedy, které osoby konkrétně připravují podklady, analyzují obsah spisu, a dávají doporučení ke konečnému rozhodnutí o způsobu vyřízení žádostí o milost.

Ačkoliv jde ze strany Spolku Šalamoun o zcela legitimní požadavek, jsme nyní od něj odrazováni vrcholným představitelem státní moci, což je jednání nedůstojné a nehodné postavení vedoucího Kanceláře prezidenta republiky.

V žádném případě nezpochybňujeme, jistě velmi bohaté, manažerské schopnosti vedoucího Kanceláře prezidenta republiky, ale v průběhu našeho setkání nám Váš vedoucí kanceláře předestíral informace, ze kterých je část přímo nepravdivá, část zkreslená, ale především je zcela zjevné, že se vedoucí Vaší kanceláře v problematice trestního řízení vůbec neorientuje.

Nadto bylo stažením (zpětvzetím) naší žádosti o informace (potažmo rozkladu) podmiňováno setkání s vedoucím legislativního odboru KPR, který nově agendu milostí má ve své gesci, panem JUDr. Vítem Štastným, který po absolvování studia na právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni nastoupil na Ministerstvo vnitra do sekce správního odboru, který následně vedl. Po 20 letech úspěšné praxe na Ministerstvu vnitra je jeho dalším zaměstnavatelem právě příslušný odbor Kanceláře prezidenta republiky.

Samozřejmě nezpochybňujeme znalosti v oblasti správního práva vedoucího legislativního odboru JUDr. Víta Štastného. Ale bohužel jsme měli možnost v minulosti se některými jeho praktikami (v době jeho působení na MV ČR) seznámit a některé dokonce žalovat (a to i skrze řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu). Máme však zásadní pochybnosti, zda byl vedoucí legislativního odboru KPR Vít Štastný přítomen alespoň jednomu trestnímu řízení při jednání u soudu (natož, jaké si z toho odnesl poznání o úrovni trestního procesu a dodržování práva na spravedlivý proces v České republice).

Ze strany pana Víta Štastného jsme však byli posléze telefonicky vyrozuměni, že naši již domluvenou schůzku v KPR ruší, a to z důvodu (údajného) porušení dohody o stažení naší žádosti o informace (sic!). Jakoby snaha o jednání ohledně možnosti napravování pochybení

státu a selháním justice, měla být jakýmsi „handlem a odměnou“ za hrbení se před vrchností, neboť tak nám jednání pana Šťastného přinejmenším připadá.

Takováto dohoda však nebyla nikým z našeho spolku uzavřena. Odvolávání se úředníka KPR na neexistující dohody považujeme za nemístné a znevažující důvěru v řádné fungování Kanceláře prezidenta republiky.

Další záminkou ke zrušení sjednané schůzky s panem Vitem Šťastným, jak nám bylo z jeho strany telefonicky sděleno, je skutečnost, že jsme na webových stránkách Spolku Šalamoun informovali o již uskutečněné schůzce s vedoucím Vaší kanceláře, panem Milanem Vašinou. Jako kdyby přijetí k jednání voluntaristické organizace, která se již více jak třicet let zabývá lidskými právy (vedoucím KPR), měla být z jakýchsi neznámých důvodů utajovaná, přestože jde o informaci o fungování KPR jakožto orgánu veřejné moci.

Pane prezidente, Vaše funkce, stejně jako funkce pana Vašiny, či pana Šťastného, je funkcí veřejnou, a jako taková má být co nejvíce transparentní, což, pokud se nemýlíme, byl jeden z Vašich předvolebních slibů.

Nerozumíme tomu, jak může osoba ve veřejné funkci chtít tajit obsah a účastníky schůzek, které vykonává v rámci této funkce. Takovýto postup je zcela neakceptovatelný a na podobné „vnitřákové“ hry rozhodně a zcela kategoricky nemůžeme přistoupit.

Institut milostí u předchozích vážených prezidentů Václava Havla a Václava Klause byl vždy transparentní. Jména a funkce osob, které se podílely na přípravě rozhodnutí o udělení či neudělení milosti, byla veřejně známá a tyto osoby měly také bohaté zkušenosti s fungováním české justice. Není bez zajímavosti, že v minulosti v mnoha desítkách případů oba prezidenti argumentům Spolku Šalamoun, který podal celou řadu žádostí o milost, vyhověli a milosti udělili. (...).

Tuto skutečnost lze doložit jednak e-mailovou korespondencí a následným dopisem ze dne 23.5.2024, adresovým prezidentu republiku Ing. Petru Pavlovi (na který odpověděla KPR pouhými frázemi „o ničem“). Žádná další oficiální schůzka se poté již nikdy neuskutečnila.

Pokud „někdo někoho ovlivňuje“ či „vyvíjí nátlak“, jsou to sami zaměstnanci KPR (JUDr. Vít Šťastný a Ing. Milan Vašina) vůči zástupcům Spolku Šalamoun, nikoliv opačně (sic!).

Nejsou pravdivé ani z kontextu účelově vytržené a nepřesné údaje v § 53 odůvodnění rozhodnutí, o jiné žádosti o informace žalobce projednávané Městským soudem v Praze pod sp. zn. **14 A 1/2023** – o jiném případě z minulosti, kdy měl žalobce (údajně) zneužít práva na informace podle zákona č. 106/1999 Sb. se záměrem (údajného) nátlaku a veřejné skandalizace konkrétní fyzické osoby, avšak Úřad již zamlčel, že šlo o osobu Karla Jaroše, který byl opakovaně pravomocně odsouzen a ve výkonu trestu pro podvody a který vykonával vinklářství: poskytoval a veřejně inzeroval nedovolené poskytování právních služeb za úplatu (na což spolek upozorňoval veřejnost), a který sám a jako první veřejně dehonestoval žalobce a některé jeho členy (což však žalovaný Úřad ve svém rozhodnutí účelově zamlčel).

Není pravdou ani zpochybňování a znevěrohodňování činnosti žadatele (žalobce) v § 53 odůvodnění rozhodnutí: jde o pouhé nekonkrétní a ničím nedoložené nářky a dehonestující, lživá osočení od „bezejmenných“ leč současně „dotčených osob“ (§ 27 odst. 2 spr. ř.), o jejichž (ne)věrohodnosti vypovídá mimo jiné i to, že **odmítají uvést svoje jméno a příjmení, a jejichž identifikační údaje v rozporu s § 68 odst. 2 spr. řádu nejsou uvedeny ani v rozhodnutí** (a jejichž tvrzení nemají podklad v obsahu spisu a nebyla nijak verifikována).

Ze stejných důvodů proto nemůže obstát jako správný a se zákonem souladný tzv. „test proporcionality“ mezi právem na informace a právem na ochranu soukromí a subjektivních práv „dotčených“ úředních (veřejně činných) osob ani jeho výsledek, uvedený v rozhodnutí žalovaného Úřadu, kterým žalovaný (nesprávně) obhajuje rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Každopádně skutečnost, že se takové nepodložené, účelově smyšlené a žalobce dehonestující tvrzení vůbec staly součástí odůvodnění rozhodnutí, má ovšem hlubší příčiny, které žalobce namítá níže a které činí nedílnou součástí žaloby (viz dále).

Žalobce na tomto místě zdůrazňuje a namítá, že **neměl a nemá** jak a čím se konkrétně bránit proti nekonkrétním a nepravdivým osočením, o kterých se dozvěděl teprve až z odůvodnění druhostupňového rozhodnutí a **nemohl** je proto nechat podrobit odvolacímu přezkumu.

Je tomu tak proto, že v řízení podle zákona č. 106/1999 Sb. nemohl žalobce uplatnit právo seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim podle § 36 odst. 3 spr. řádu.

Ostatně i jejich přezkum (**takových nepodložených, účelově smyšlených a žalobce dehonestujících tvrzení**) ex post v rámci soudního řízení o žalobě je prakticky nemožný, protože v režimu správního soudnictví soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Žalobci také není známo, **které konkrétní „dotčené osoby“ tato nepravdivá osočení proti žalobci uvedly, ani na čem se zakládají a čím jsou doložena (natož prokázána),** tudíž možnost procesní obrany žalobce je v rámci řízení o žalobě (nota bene podléhající z hlediska žalobních důvodů zásadě zákonné koncentrace řízení) vyloučena.

To má svůj původ v samotné skutečnosti, že tohoto řízení se kromě žadatele účastní další (bezejmenné) „dotčené osoby“, které mohou uvádět (a také uvádějí) v podstatě co chtějí a co se jim hodí, ačkoliv lze pochybovat, zda vůbec jsou účastníky řízení a zda jim tedy takové právo přísluší, což žalobce touto žalobou výslovně zpochybňuje (a to vzhledem k pouze **omezenému, subsidiárnímu použití správního řádu** podle § 20 odst. 4 písm. a/, b/, c/, d/ zákona č. 106/1999 Sb.). Je tomu tak z následujících důvodů:

Zákon č. 106/1999 Sb., účinný od 1.1.2000 byl vybudován na zásadě neformálnosti, rychlosti a bezplatnosti poskytování informací, čehož odrazem je i odlišná úprava (zkrácení) lhůt uvedených v § 15, § 16, § 16a a pouze omezené subsidiární použití správního řádu podle § 20 odst. 4 písm. a), b), c), d) tohoto zákona. Tento zákon sice nedefinuje pojem „účastník řízení“, ale pracuje pouze s pojmem „žadatel“ a implicitně lze tak z jeho znění dovodit, že jediným účastníkem řízení podle tohoto zákona je proto pouze žadatel a nikdo jiný.

Takto byl zákon č. 106/1999 Sb. dlouhá léta používán a v praxi vykládán až do doby přijetí (kontroverzního) tzv. „platového nálezu“ Ústavního soudu sp. zn. **IV. ÚS 1378/16** ze dne 17.10.2017, kdy od té doby správní soudy začaly ve věcech týkajících se žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. jednat (kromě žalobce, tj. žadatele a žalovaného, tj. správního orgánu) také s úředními osobami, kterých se žádosti týkají jako s osobami zúčastněnými na řízení (srov. § 34 s.ř.s.) a správní orgány (povinné subjekty) s těmito osobami jednají jako s „dotčenými osobami“, tj. s účastníky řízení (§ 27 odst. 2 spr. řádu), **aniž by to však bylo dovoditelné z ustanovení § 20 odst. 4 písm. a), b), c), d) zákona č. 106/1999 Sb.,** který subsidiární použití správního řádu omezuje pouze na případy zde taxativně vyjmenované.

Tedy aniž by zákon č. 106/1999 Sb. vůbec s takovou situací počítal, resp. takovou situaci vůbec připouštěl, přesto do řízení kromě žadatele vstupují a svými úkony do něj ingerují i „dotčené osoby“ jako další účastníci řízení (sic!), k čemuž došlo i v tomto případě. Vrcholem této absurdity (a nezákonnosti) pak je, **pokud takové osoby ovlivňují svými vyjádřeními (nota bene účelovými a nepravdivými) průběh a výsledek řízení, avšak zároveň jde o osoby bezejmenné, vystupující anonymně (sic!), jejichž tvrzení nelze prověřit**, jako k tomu došlo v tomto řízení.

Tím se ovšem z „neformálního řízení“ o žádosti o informace (srov. § 44 a násl. spr. řádu – řízení o žádosti) stává spíše řízení sporné (neboť zájmy žadatele a zájmy tzv. „dotčených osob“ jsou často v rozporu, jako právě v tomto případě), a proto musí takové řízení splňovat **požadavky kontradiktornosti**, bez kterých je nemyslitelné právo na spravedlivé řízení podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod – zejména právo vyjádřit se ke všem provedeným důkazům, které je v režimu správního řízení upraveno v § 36 odst. 3 spr. řádu (jako právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a navrhnout jejich doplnění).

Žalobce však tuto možnost neměl a o účelových a nepravdivých (lživých) osočcích ze strany „bezejmenných“ pracovníků KPR se dozvěděl teprve až z rozhodnutí žalovaného ÚOOÚ, které se však okamžikem jeho doručení stalo pravomocným, bez možnosti žalobce se již k čemukoliv dále vyjadřovat. Tato práva žalobce proto byla v průběhu řízení hrubě porušena, a to způsobem, který mohl mít (a také měl) za následek nezákonnost naříkaného rozhodnutí (ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c/ s.ř.s.).

Tento ryze formální a kontradiktornost řízení porušující postup byl vyvolán namítanou a protiústavní právní úpravou v § 20 odst. 4 písm. a), b), c), d) zákona č. 106/1999 Sb., což však na porušení (touto žalobou namítaného) základního práva žalobce na spravedlivé řízení a na kontradiktornost řízení vůbec ničeho nemění.

Z výše uvedeného zároveň vyplývá, že (mnohokrát, po částech a mnohdy i nesystematicky novelizovaný) zákon č. 106/1999 Sb. již neodpovídá současné potřebě a praxi, a způsob jeho aplikování v praxi je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, neboť způsobuje u adresátů právní normy právní nejistotu a nepředvídatelnost práva, čímž odporuje zejména článku 1 odst. 1 Ústavy.

Tuto situaci nelze podle názoru žalobce řešit jinak, nežli zrušením zákona č. 106/1999 Sb. a přijetím zákona nového, alternativně alespoň zrušením jeho ustanovení § 20 odst. 4 písm. a), b), c), d) tak, aby na řízení podle tohoto zákona bylo alespoň možné aplikovat správní řád v celém (a nikoliv jenom omezeném) rozsahu.

Tato skutečnost vede žalobce k návrhu, aby soud řízení o žalobě přerušil a podle článku 95 odst. 2 Ústavy podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, eventuálně alespoň ustanovení § 20 odst. 4 písm. a), b), c), d) tohoto zákona, s přiměřeným odložením derogačních účinků tohoto nálezu.

III.

Žalobce také namítá, že svojí žádostí o informace nesledoval **nic jiného**, nežli zájem na transparentnosti veřejné moci (veřejné správy), čili otázku veřejného zájmu a **nic víc**.

Žalobce neměl a nemá v úmyslu tyto informace jakkoliv zneužívat, tím méně k nátlaku či ovlivňování kohokoliv (sic!), nicméně ani jejich případné a možné zveřejnění, resp. obava z něj (kterým je v naříkaném rozhodnutí Úřadu naprosto nesprávně operováno) by nebylo ničím jiným, nežli oprávněným příspěvkem **k veřejné diskusi** o věcech veřejného zájmu a tudíž výkonem funkce „hlídacího psa demokracie“, neboť podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. **2 As 88/2019–29** ze dne 27.5.2020 roli tzv. „společenského hlídacího psa“ mohou splňovat nejen profesionální novináři, ale také neziskové organizace či spolky (věnující se otázkám transparentnosti, hospodaření a odměňování ve veřejné správě) nebo též jednotlivci, **kterí do veřejného prostoru kvalifikovaným způsobem vnášejí informace o fungování veřejné sféry**. Podmínkou je, aby žadatel tyto informace nepožadoval pro svou vlastní soukromou potřebu, nýbrž s nimi seznamoval veřejnost. Zároveň nelze trvat na tom, aby žadatel takto získané informace sám přímo explicitně hodnotil či analyzoval; jejich zveřejnění je samo o sobě pro veřejnost přidanou hodnotou.

Zákon č. 106/1999 Sb. přitom nevyžaduje, aby byla žádost zdůvodněna či podložena nějakým „právním titulem“. Žádost o informaci je třeba vnímat jako projev práva na informace ve smyslu článku 17 Listiny základních práv a svobod. U zkoumání důvodů žádosti lze pochybovat o tom, že právě odůvodnění žádosti o informace je opatřením v demokratické společnosti nezbytným pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví či mravnost (stanovisko veřejného ochránce práv sp. zn. **3589/2006/VOP/KČ**).

Podle zákona č. 106/1999 Sb. není žadatel povinen uvádět důvody svého dotazu. Povinný subjekt tudíž nemůže a nesmí jeho důvody zkoumat. O tom, zda povinný subjekt informaci poskytne, nebo nikoliv, musí rozhodnout výhradně jen na základě povahy požadované informace – zda se jedná o informaci, u níž je dán zákonný důvod, pro její neposkytnutí (stanovisko veřejného ochránce práv sp. zn. **5137/2010/VOP/KČ**).

Taktéž podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. **8 As 57/2006–67** ze dne 29.5.2008 motivace žadatele k podání žádosti není pro posouzení věci podstatná; skutečnost, zda byl stěžovatel při podání žádosti o informace veden pouhou zvědavostí, zda hodlal uplatňovat svá občanská práva, či zda byl veden obchodním nebo jiným zájmem, nehraje při posouzení roli.

Otázka veřejného zájmu na poskytnutí (či rovnou zveřejnění) požadované informace sice tedy může být (alespoň ve světle dřívější soudní judikatury uvedené shora) spíše otázkou podružnou, nicméně žalobce, jsa osočený z nekalého jednání, ji přesto z opatrnosti zmiňuje.

Pro odmítnutí žádosti o informace proto nebyl dán formální ani materiální důvod, takže k odepření poskytnutí informací došlo nezákonně a v rozporu s článkem 10 odst. 1, 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Rozhodnutí žalovaného Úřadu a také prvostupňové rozhodnutí KPR jsou proto obě nezákonná a k odmítnutí žádosti o informace tudíž došlo v rozporu se zákonem č. 106/1999 Sb., jakož i dalšími právními předpisy vyšší právní síly, které mají přednost před zákonem.

Právo na informace je totiž právem základním, zaručeným v článku 17 Listiny základních práv a svobod, ale také v článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Tento článek 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod č. 209/1992 Sb., ve znění jejích dodatkových protokolů (dále také „Úmluva“) zní:

- 1) Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společností.
- 2) Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které **stanoví zákon** a které jsou **nezbytné** v demokratické společnosti zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Omezit právo na informace lze tudíž za současného splnění dvou podmínek: je-li tak stanoveno zákonem (**podmínka formální**) a jde-li o opatření v demokratické společnosti **nezbytná** pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti (**podmínka materiální**). Je zřejmé, že obě tyto podmínky musejí být splněny **současně**.

Ustanovení článku 10 Úmluvy má podle článku 10 Ústavy přednost před vnitrostátní českou úpravou, tj. před zákonem č. 106/1999 Sb. Tento zákon č. 106/1999 Sb. je proto nutno vykládat způsobem, který bude s ustanovením článku 10 Úmluvy v souladu. Tomuto požadavku však rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky ze dne 18.3.2024 ani rozhodnutí žalovaného Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 31.5.2024 nevyhovují, neboť pro omezení práva na informace nebyla splněna ani podmínka formální, ani podmínka materiální.

Důkazy:

spisy obou správních orgánů,
výpis ze spolkového rejstříku,
e-mailová korespondence žalobce s Kanceláří prezidenta republiky,
dopis žalobce adresovaný prezidentu republiky ze dne 23.5.2024 (**v příloze**)

IV.

Žalobce proto navrhuje, aby soud obě rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a vady řízení, a podle § 16 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. nařídil Kanceláři prezidenta republiky povinnost do 15 dnů od doručení rozsudku požadované informace žalobci poskytnout.

Spolek Šalamoun

za výbor spolku:

**Václav Peričevič,
JUDr. PhDr. Miroslav Špadrna, Ph.D.**